

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT—FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

AMERICAN HOME

CLEVELAND 3, O., THURSDAY MORNING, OCTOBER 4, 1945

LETO XLVIII—VOL. XLVIII

Vlada prevzame danes oljne rafinerije

Washington, 3. okt. — Predsednik Truman bo v četrtek prevzel oljne rafinerije, da omogoči dovoz oljna in gazolina po deželi. Tako se je glasilo sporočilo iz Bele hiše.

Vzrok tej akciji je, ker ni prišlo do sporazuma med CIO unijo in oljnimi družbami v stavki, ki se je razširila po državi Ohio in 13 drugih državah. To je prvi prevzem kake industrije od strani vlade, odkar je bila poražena Japonska.

Danes bodo vladni uradniki izgotovili vse potrebno in v četrtek bo predsednik Truman naznanil narodu, da prevzame vlada oljne rafinerije.

Priporočilo, da vlada prevzame oljne rafinerije je dal delavski tajnik Schwellenbach, da se zagotovi gazolin in olje civilnemu prebivalstvu, armadi in mornarici.

Schwellenbach dolži 10 izmed 11 oljnih družb, da so krive,

ker ni prišlo do poravnave z unijo, ker niso hotele sprejeti posredovalnega predloga delavskega tajnika.

Ako bo unija ukazala stavkarjem, da se vrnejo na delo v rafinerije, ki bodo zdaj obratovane od vlade, še ni znano ob tem času. Obratovanje rafinerij bo imel v rokah notranji tajnik Ickes.

Ob šestih zvečer je bilo zaključeno brezuspešno zborovanje zastopnikov oljnih družb in unije. Do sporazuma niso prišli, ker je unija vztrajala na zahtevi 30% priboljška pri plačah, oljne družbe se pa niso hotele podati za več kot 15%. Dogovori so se vršili najprej v Chicagu in ker niso mogli priti do sporazuma, jih je delavski tajnik poklical v Washington, pa tudi brez uspeha, kot je videti.

Delavski tajnik Schwellenbach je rekel, da je zelo razočaran, ker ni mogel pripraviti obe stranki do sporazuma. Dal jim je do 4 popoldne čas, da se sporazumejo na njegovem predlogu, ki je bil, da on imenuje posredovalca v sporu, ki bo do 1. deembra razsodil v sporu in obe strani se morata podvreči temu odloku. Unija naj bi ukazala delavcem, da se vrnejo takoj na delo, a oljne družbe naj začasno dajo 15% priboljška pri plačah delavcem.

Za ta predlog se je strinjala unija in pa Sinclair Oil Co. Druge oljne družbe, med temi Standard Oil Co. iz Ohio, so dale k temu svoje pogoje, katerih pa Schwellenbach ni mogel sprejeti.

Delavski tajnik Schwellenbach je tudi izjavil, da delavci, ki bodo delali v rafinerijah, obratovanih od vlade, ne bodo dobili nobenega priboljška pri plačah, da je to še vedno treba rešiti med unijo in kompanijami.

Molotov nese nov predlog za mir na Balkanu Stalinu

London. — Komisar Molotov je odšel včeraj iz Londona, da predloži Stalinu nov posredovalni predlog, potem katerega bi se dosegel sporazum za Balkan. Ta posredovalni predlog je dal ameriški državni tajnik Byrnes.

Predlog se glasi, naj bi napravile mirovne pogodbe za Bolgarijo, Romunsko in Madžarsko samo Rusija, Anglija in Zed. države, toda pozneje naj se pa te mirovne pogoje predloži v potrdilo vsem združenim narodom.

Ruski komisar Molotov je zahteval na konferenci, da imajo pravico samo "veliki trije" sklepati mirovne pogoje za balkanske države. Molotov ni mogel sam ničesar ukrepati glede tega, ker to pravico ima samo Stalin, zato je ostala zadeva na mrtvi točki in zunanji ministri so se razšli, ne da bi kaj dosegli za mir in sporazum.

Harold Stassen bo šel iz javnosti

San Francisco. — Poveljnik Harold Stassen, bivši guvernir Minnesote, ki se je vrnil s Pacifika, je izjavil, da se bo za nekaj časa vrnil v zasebno življenje. Mornarica ga bo odpustila 19. decembra. Njegovo ime je bilo mnogo v javnosti leta 1940 kot možni predsedniški kandidat republikanske stranke.

Na trgu bo kmalu tudi pomarančni zdrob

Washington. — Kot je zdaj na trgu jajčni in mlečni zdrob, to je da posušijo in zdrobijo melko in jajca, tako bodo zdaj začeli tudi s pomarančami. Okus bo isti kot od svežih oranž. Neka firma v Plymouth, Florida, bo začela s tem delom letošnjo zimo in pričakuje napraviti dnevno 5,500 funtov pomarančnega prahu ali zdroba.

Alaska še ni pripravljena postati država v Uniji

Washington. — Pododsek poslanske zbornice, ki revidira datjave za vlado, je izjavil, da teritorij Alaska še ni pripravljen postati država v ameriški Uniji. Odsek je podal to poročilo nekaj dni zatem, ko je predsednik Truman izrazil željo, da bi rad videl Alasko kot 49. ameriško državo.

Poslanec Johnson, ki je poletel obiskal Alasko, je poročal, da bo treba glede tega nekaj storiti ob gotovem času, da pa teritorij še ni dovolj razvit ob tem času, da bi postal samostojna država kot so druge ameriške države s svojimi zakoni in postavami.

Thompson Co. pripravlja za ekspanzijo podjetja

Cleveland, O. — Thompson Products Co. ima v načrtu ogromno ekspanzijo podjetja. Vodstvo pravi, da bo porabilo v ta namen do \$9,000,000 in sicer za nakup tovarne v Euclid, O., ki je last vlade in pa za novo opremo. Vodstvo tovarne pravi, da bo znašal povojni produkt do \$60,000,000, dočim je znašala vrednost produkcije pred vojno komaj kakih \$16,000,000. To bo doseženo v kakih 15 do 18 mesecih.

Podjetje tudi pričakuje, da bo zaposlilo vse od 8,000 do 10,000 delavcev z letno plačo \$20,000,000. Dozdaj ni v Clevelandu še nobena industrija prišla na dan s tako ogromno preosnovo.

Evropske dežele bi rade tiskale denar

Washington. — Evropske dežele, ki so bile osvobodjene, bi rade tiskale nov denar in vprašujejo v Ameriki za papir. Države bi zato rade izdale nov denar, da bi ujele one, ki so si nabrali premoženje od Nemcev in Italijanov za časa okupacije. Toda v Ameriki tega papirja zelo primanjkuje, ker ga delajo iz cunj in teh pa med vojno ni bilo preveč.

General Motors zavrne zahteve unije za 30% priboljška

Detroit. — General Motors Corp. je zavrnila zahtevo unije avtnih delavcev CIO za 30% priboljška pri mezdah in plačah. Izjavila je, da če to dovoli, da bi se cene novim avtom dvignile prav za toliko.

Unija je pa izjavila, da je to samo propaganda za umik in da pričakuje kake pogojne ponudbe od kompanije.

Vodstvo unije tudi izjavlja, da se bodo nadaljevali razgovori s kompanijo v soboto. Ako ne bo uniji ugodeno, bo pozvala na stavko vse delavce v avtni industriji.

Na Japonskem so si ljudje sami pomagali do zaloga riža

Tokio. — V kraju Miyagi, 200 milj severno od Tokia, so vaščani naskočili vladna skladišča ter odnesli 54 vreč riža. Prišla je policija, ki je aretirala vso vas. Dobila je tudi nazaj 46 vreč riža.

MacArthur je ukazal, da ne sme iti iz Japonske nobeno trgovsko poročilo, ki se nanaša na kupčijo ali finančno podvetje. Nadalje je ukazal Japonecem, da drže popolnoma roke proč od Koreje.

Iz raznih naselbin

Bridgetown, O. — Dne 3. septembra je umrl v bolnišnici v Wheelingu Louis Terhlen, star 62 let in doma iz vasi Pod steno, okraj Ribnica. Podlegel je raku v grlu. Prej je bil vedno zdrav in čil, toda ta bolezen ga je ugonobila v osmih mesecih. Zapuščena žena, štiri sinove, dve hčeri in brata.

Presto, Pa. — Tukaj je umrla Helen Robič, rojena Klemenčič, stara 51 let in doma iz Oselice nad Škofjo Loko na Gorjskem.

Slovan, Pa. — Dne 18. sept. je tovorni avto povozil Mika Dubiča pred trgovino Johna Stebeta. Odpeljali so ga v bolnišnico, kjer je naslednji dan poškodbam podlegel. Doma je bil nekje na Hrvaškem.

V Kaliforniji imajo te dni gorko

Los Angeles. — V torek je kazal v tem mestu toplomer 101 stopinjo nad ničlo. To je bil najbolj vroč 2. oktober od leta 1877.

Leninovo truplo so pripeljali nazaj

Moskva. — Maziljeno Leninovo truplo, ki so ga bili odpeljali v Sibirijo, ko so naciji ogrozili Moskvo, so pripeljali zopet nazaj v mavzolej na Rdečem trgu.

Nemci bodo jedli letošnjo zimo ameriški kruh

Washington. — Ako bo na razpolago prevoz, potem bodo jedli Nemci letošnjo zimo ameriški kruh. Sodi se, da bo potreba za Nemčijo najmanj en milijon ton žita in moke, da se prepreči lakota in revolte med nemškim narodom.

Iz Amerike bodo poslali vse razpoložljivo žito v nemške mline, drugače pa bodo poslali moko. Toda glavno vprašanje je zdaj prevoz preko Atlantika, ki ni ob tem času nič zadovoljiv vsled pomanjkanja ladij.

Darovi za begunce

V našem uradu so bili izročeni sledeči darovi v odpmoči slovenskim beguncem: Mr. in Mrs. John Gornik, 6217 St. Clair Ave. sta darovala lepo vsoto \$25.00, Mrs. Mary Mencinger iz 1046 E. 74. St. je pa darovala \$5.00. Najlejša hvala vsem skupaj v toplem priporočilu še drugim slovenskim dobrim sremem, da bi kaj pomagali.

Perutnine in jajec bo kmalu primanjkovalo

Washington. — Ameriške gospodinje bodo kmalu občutile pomanjkanje perutnine in pa jajec. Cene jajcem so ponekod že poskočile za 7 centov pri ducatu. Odkar je armada odnehala z nakupom kokoši, jih je prišlo nekaj več na trg za civilno prebivalstvo. Toda če hočejo farmarji spet povečati svojo kokošjo čedo, bo marsikatera mlada kokoška ostala na farmi, mesto da bi šla v mesto na trg.

Pravijo tudi, da bo primanjkovalo puranov za Zahvalni dan, ker bodo poslali mlade purane v mesta še pred Zahvalnim dnevom, ker primanjkuje druge perutnine.

Pravijo, da se Židom ne godi slabo

Washington. — Ameriške vojaške oblasti so povabile časnikarje, naj si goledajo taborišča, kjer žive židi v Nemčiji in se bodo prepričali, da se ž njimi ne postopa slabo, kot se je zatrjevalo.

Postavne cene za stare in nove hiše

Washington. — Urad za kontrolo cen nujno priporoča kongresu, naj mu da kongres oblast, da določi postavne cene za nove in stare hiše, ker sicer bodo šle cene v oblake.

Kislo zelje vzeto iz racioniranja

Washington. — Urad za kontrolo cen naznanja, da bo v par dneh vzeto kislo zelje iz racioniranja. Letošnja letina bo za 70% večja kot lansko leto.

Truman priporoča, da naj posebna komisija obvladuje atome

Washington. — Predsednik Truman je priporočil kongresu, naj imenuje posebno komisijo, ki bo kontrolirala vse vire za raziskavo in izdelavo atomske sile. Pozval je ves svet, naj izjavi atomske bombe kot nepostavne ter izjavi, da bodo Zed. države obdržale sestavo atomske bombe kot svojo tajnost. Rekel pa je, da bodo Zed. države z drugimi državami skušale najti pota, da se atomska sila porabi za korist vsega človeštva, ne pa za njegovo pogubo.

Predsednik Truman je rekel, da je njegov namen z drugimi državami sodelovati na iznajdbah, da se porabi atomske sile za korist vsega človeštva, ne pa da bi se to silo uporabljalo za tekmovanje v oboroževanju.

Razne važne vesti iz prestolnice

* Obisk maršala Žukova pri predsedniku Trumanu je bil odložen za nedoločen čas, ker je maršal zbolel. Tako se naznanja iz Bele hiše.

* Odsek poslanske zbornice, ki določuje denar za upravo vlade, je v načrtu znižal dohodninske davke za 1946 nekoliko več, kot pa priporoča zakladniški tajnik Fred Vinson.

* Cene gazolinu bodo najbrže nekaj dvignjene, ako bodo oljne družbe dovolile delavcem 15% priboljška pri plačah. Zvišanje v cenah bi bilo nekako 5%.

* Zapadni producenti sladkorne pese bodo na priporočilo poljedelskega tajnika poslali kakih 100,000 ton letošnjega pridelka na vzhod in sicer v New York, Buffalo in Pittsburgh.

* Dohodki trgovcev na drobno, tako verižnih trgovin kot neodvisnih, so bili za zadnje 3 mesece za 5% višji kot za isti čas lanskega leta, toda za 2% manjši kot v prvih 3 mesecih letošnjega leta. Prodajalci gazolinu so imeli za 19% večjo kupčijo kot v prejšnjem letu, ker je bilo odpravljeno racioniranje.

ZAPOJMO!

Prijudna zbirka slovenskih narodnih pesmi. Izdala in založila Slovenska ženska zveza. Naroči se v uredništvu Zarje: 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio, ali v uradu Ameriške Domovine, isti naslov. V knjigi je nad 150 pesmi. Knjiga stane 50c, po pošti 3 cente več.

Razne drobne novice iz Clevelanda in pa te okolice

Pouk v angleščini — V Norwood javni knjižnici na 6401 Superior Ave. se bo vršil pouk v angleščini in sicer vsak ponedeljek in sredo od 1 do 3 popoldne, to bo en tečaj, drugi bo pa ob istem času vsak torek in četrtek. Pouk je pod nadzorstvom šolskega odbora in je brezplačen za sa novake tega mesta. Pouk za državljanstvo je pa istotam vsak ponedeljek večer od 7 do 9. Tukaj izveste vse potrebno glede državljanstva.

Prva obletnica — V nedeljo ob 10:30 bo darovana v cerkvi sv. Frančiška maša za pokojno Josephine Črtalič v spomin 1. obletnice njene smrti.

Kdo ve zanj — Ali ve kdo rojakov za naslov Joe Markovič, ki živi baje nekje v Kanadi? Zanj bi rada zvedela Theresa Lah, 13110 Crossburn Ave., Cleveland, O.

Za 1. obletnico — Danes ob 8:15 je bila darovana v cerkv isv. Vida maša za pokojnega vojaka Pvt. Anthony Zadnik v spomin prve obletnice njegove smrti.

Iz bolnišnice — Mrs. Anton Prijatelj iz Nottingham Rd. je srečno prestala operacijo v bolnišnici in sedaj se nahaja doma pod zdravniško oskrbo, kjer jo prijateljice lahko obiščejo.

Vabilo na sejo — Nocoj ob 7:30 bo seja kluba Slovenskih vdov. Ta seja je zelo važna in članice naj se udeležijo v velikem številu.

Deseta obletnica — V soboto ob 8:15 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pokojno Jero Petrovič v spomin 10. obletnice njene smrti.

Prestavljena maša — Maša za pokojnim vojakom Cpl. Edwardom Strauss bo drug teden in ne jutri in to zaradi pogreba.

Je pa davi slanica — Tekom noči je v mnogih krajih Ohio zapadla slana. Sinoči je padel toplomer na 34 stopinj, kar je rekord od leta 1899. Danes popoldne bo skočil toplomer na 62 stopinj, jutri pa celo na 70, trdi vremenski urad.

Hoteli so obtoženi previoskih cen

New York. — Urad za kontrolo cen je obtožil 7 Statler hotelov, med njimi tudi enega v Clevelandu, da so računali preveč za sobe. Družba Statler ima hotele v New Yorku, Clevelandu, Detroitu, Buffalu in St. Louisu.

Razne vesti od naših borcev v službi Sirlca Sama

Častno je bil odpušen iz armade Rudolf Marolt iz 16813 Greenwood Ave. Služil je štiri leta in pol. Najprej se je bil z Japoncem, potem je bil poslan pa v Anglijo, zatem v Francijo, Belgijo in v Nemčijo, od tam pa v Čehoslovaško.

Za stalno je dal Stric Sam časten odpust Tonyu Baragi, si-

nu poznane trgovske družine Mr. in Mrs. Baraga, ki imata znano vinarno na Waterloo Rd.

Nadporučnik pilot Robert M. Debevec je bil prestavljen iz Yuma, Arizona, k zračnem transportnem poveljstvu v Romulus, Michigan. Predno nastopi novo službo je dobil par dni dopusta.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DESEVEC, Editor)

6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland, po pošti, četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po razpisalnih: Celoletno \$6.50, pol leta \$3.50,
četrt leta \$2.00

Posamezna številka 3 cente

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, \$6.50 per year. Cleveland, by mail, \$7.50 per year.
U. S. and Canada, \$3.50 for 6 months. Cleveland, by mail, \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada, \$2.00 for 3 months. Cleveland, by mail, \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by Carrier, \$6.50 per year; \$3.50 for 6 months,
\$2.00 for 3 months.
Single copies 3 cents.

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83 No. 231 Thurs., Oct. 4, 1945

Mrzel kamen bi se zjokal

Že en teden prinašamo imena onih naših beguncev in izgnancev, ki so bežali v tujino pred divjimi bolgarskimi in macedonskimi komunisti, ki jih je poslal "odrešenik" Jugoslavije — maršal Tito — v naše kraje, da pokoljejo vse, kar ne bo priseglo na komunistični evangelij. Pustili so svoje rojstne vasi, svojo domačo grudo, ki čeprav revna in trudna, pa je bila vendarle ljubi in edini domek našim rojakom. Pustili so vse, pa morda le z malo culico v roki bežali, da si rešijo golo življenje: nadležni tarčki, sključene ženske, dojenčki in dekleta in fantje in moške. Vse je bežalo v tuje neznane kraje, ne vedoč, kje bodo dobili streho, kam bodo položili svojo trudno glavo.

Tem našim revežem, tem mučnikom, tem izgnancem iz doline Senflorjanske, je zaklical tajnik SANSa, Mirko Kuhelj "... da ne bodo nikdar več videli slovenskih planin, da se ne bodo nikdar več smeli vrniti na svoja polja, na svoje senožeti, v svoje rojstne vasi — zato, ker so izdajalci, ki da zaslužijo tako usodo, da se potičejo zdaj po svetu kot Ahasver ...

Da so izdajalci! Vprašamo vas, naše čitatelje, ki čitate in pregledujete dan za dnem imena naših beguncev, od katerih poznate mnoge, ker so vaši sorodniki, poznanci, tovariši iz mladih nog, vprašamo vas — ali boste verjeli, da so bili ti ljudje izdajalci in da so zato morali bežati pred roko pravice? Vemo, da boste rekli: nikoli!

Po letnicah njih rojstva vidimo, da so bežali v tujino pred komunisti mnogi 70 letni in še starejši. Vidimo tudi, da so med begunci otroci, pa mladina, komaj odrasla otroškim letom. Pa naj so ti izdajalci, ki so izdajali domovino? Sramota, večna sramota vsakemu, ki more tem slovenskim revežem, tem trpinom, ki niso poznali vse svoje življenje drugega kot trdo delo ob borni hrani — zalučiti v obraz grdo besedo — izdajalec.

Sramota za ves SANS, za ves odbor, ki ni niti z besedo protestiral, ko je njegov tajnik zapisal, da se jim prav godi, tem slovenskim izgnancem in da ne bodo smeli nikdar več videti drage in nepozabne slovenske zemlje, katera je prepojena z bratsko krvjo, požgana in porušena po "osvoboditeljih" — partizanih.

Imena, ki jih priobčujemo dokazujejo, da so bežali iz rojstne domovine — ne izdajalci — ampak mučniki za svoje prepričanje. Iz Device Marije in Polju jih je bežalo 240. In da so vsi ti izdajalci? Iz rojstne vasi pisca tega članka, jih je bežalo 52, skoro vsa vas, pa ki lahko za vsakega prisežem, da je bil najbolj pošten človek na svetu, ki ni ničesar bolj ljubil kot slovensko zemljo, pa ničesar bolj sovražil kot fašista in nacija. Samo baraba, samo človek črne duše in brez srca more reči, da so bili ti ljudje — izdajalci.

Kamen, mrzel kamen, ki vidi njih nesrečo, njih žalostno usodo, toči solze, samo slovenski "prosvitljenci" v Ameriki jim privoščijo njih nesrečo in jim žugajo, da ne bodo nikdar več videli slovenske zemlje.

Poznamo petičnega slovenskega trgovca, ki najbolj trdo dela tedaj, kadar dvigne steklenico, da natoči gostu koraček žganja. Nismo mu nevošljivi in mu ne očitamo sreče, ki jo je našel v tej deželi, čeprav mu je za vzor neka druga dežela, kjer bi moral, če bi bil tam, trdo delati za svoj vsakdanji kruh, pa če bi ga še dobil. Ta človek je vesten dopisovalec v Prosveto in Proletarac, torej lahko presodimo — kdo je, če ga sodimo po reku: povej mi s kom se družiš in povedal ti bom, kdo si ...

Torej ta človek je v neki družbi pokazal na uglednega slovenskega trgovca in mu zasmehljivo rekel: "Ti si tudi eden tistih, ki so darovali petak za one izdajalce!"

Nihče ga ni vprašal, naj sam kaj da, nihče mu ne očita komu kaj da, ampak da je tako grd, da ne privoščijo drobnice, da bi jo dobili naši izgnanci iz rok človeka, ki se mu smilijo, to presega absolutno vse meje dostojnosti, tak človek ni vreden, da se šteje — Slovenca.

Dosti imen smo že priobčili iz imenika slovenskih beguncev in izgnancev in še dosti jih bo. Vedite, da je bil ta imenik sestavljen v uradu angleške in ameriške vojaške oblasti. Da ne bo kdo morda rekel, da so kaka izmišljena imena: Priobčamo jih, da bo naš narod tukaj v Ameriki videl del po njih imenih, da so med begunci v tujini njih sorodniki, njih znanci in prijatelji. Morda jih bo to ganilo, da bodo kaj darovali zanje, denar ali obleko. Mnogi so že dali, nekateri ponovno in ponovno. Tisti naj vedo, da s tem briščejo solze z razaranih lic naših slovenskih nesrečnežev, da s tem tešijo glad bogljenim otročičkom, ki jim izsušena materina prsa ne morejo dati hrane, da s tem pomagajo obleči vsaj za silo nagoto slovenskih izmučenih teles.

Ko so leta 1918 pribežali pred italijanskimi fašisti tisoči in tisoči s Primorskega in Goriškega in Koroškega v Jugoslavijo, so tam našli odprte roke in varno streho. Kot bratje in sestre so bili sprejeti v Sloveniji. Tisti begunci so bili prav toliko krivi, da so morali bežati iz rojstne domovine, kot so krivi naši današnji begunci, ki so bežali. Takrat so bežali pred fašisti, zdaj so bežali pred komunisti — eno in isto. Takrat ni nikomur prišlo na misel, da bi primorske begunce nagnal z — izdajalci. Saj bi ga bili ljudje linčali. In kako z enakimi nesrečneži postopamo danes nekateri! Ali smo še ljudje, ali smo že postali krvočrna zverina, ki hlasta po drobno svojih žrtve?

Danes zbiramo denarne prispevke in obleko za te slovenske nesrečneže. Naj bi ne bilo nikogar, ki ga je rodila slovenska mati, ki bi ne dal nič. Vedite, da bodo te vrstice čitali tudi naši izgnanci, ker pride naš časopis k njim. Naj vedo, da so v Ameriki še zlata slovenska srca, pa naj vedo tudi, da so tudi taki, ki res zaslužijo ime — izdajalca slovenskega naroda, ki se morejo žalostni in tužni usodi tisočih rojakov — smejati in jim nesrečo celo privoščiti. Sramota! Ne bodo pozabljeni dobrotniki, pa tudi ne bodo pozabljeni — Kajnovci!

BESEDA IZ NARODA

O cerkvi sv. Jožefa nad Preserjem

Piše Jože Grdina

Cerkev sv. Jožefa nad Preserjem

Cerkev sv. Jožefa nad Preserjem je porušena! Tako sem zvedel od nekoga, ki je o dogodkih iz Jugoslavije dobro informiran; nedavno pa sem prejel pismo od enega naših Preserčev, ki se je moral umakniti pred komunisti, ter šel v tujino in zdaj piše med drugimi novicami: "Ker so se partizani ugedžili v cerkev sv. Jožefa nad Preserjem, so Nemci iz daljave s topovi obstreljevali cerkev in pri tem porušili zvonik in cerkveni strop."

To poročilo o cerkvi sv. Jožefa je kratko, a pove dosti. Zvonik in cerkveni strop je porušen; z drugimi besedami: od cerkve so ostale le še gole stene, kar niso uničili topovi bo pa dež in druge vremenske ne-zgode.

Kdo je to zakrivil? Nemci seveda, a v glavnem pa partizani, oziroma komunisti. Čemu so se partizani ugnezdili v cerkev, ne vem; vem pa to, da nista niti cerkev niti grič, na katerem stoji prikladna za kako bojevanje. Grič, na katerem stoji cerkev, je le na zapadni in nekoliko na južni strani bolj slabo poraščen z drevjem in grmovjem, z vzhodne strani pa ga obdajajo travniki. Neprimerno boljši je Srobotnik na južni strani, še bliže pa Tisovec in Stanga, predvsem pa Krim z svojim pogorjem. Vsi ti kraji so močno zaraščeni, v prvi vrsti z jelkami in smrekami, bukovjem in drugimi mogočnimi drevesi. Dokler podrobno ne izvem o odnotnih bojih, je to težko soditi; vtis pa obstoji, da je bilo to namenoma napravljeno. Kaj se je zgodilo z drugimi cerkvami ali podružnicami, katerih je šest poleg farne cerkve sv. Vida, h kateri spadajo, ni znan; pisec pisma pove nadalje: "Cerkev na Zalostni gori še stoji nepoškodovana ..."

Cerkev sv. Jožefa je za Zalostno goro najbolj odlična podružnica v župniji ter stoji na 439 metrov visokem griču; nekako v sredi Preserske župnije, ter jo obdajajo sledeče vasi in podružnice: na severni strani stoji na sosednjem griču cerkev sv. Ane, ob vnožju vas Podpeč, tam za sv. Ano, kjer je vas Jezero, stoji na nizkem hribočku cerkev sv. Lovrenca mučenca; od vzhodne strani jo izvisoko ležeče Planinice podzdravlja cerkev sv. Tomaža apostola; nizko dol, na južno-vzhodni strani farne cerkve sv. Vida in vas Preserje, na južni strani je obsežna vas Kamnik z cerkvijo sv. Florijana, na južno-zapadni strani pa Zalostna gora, ob njenem vnožju vas Prevalje in dalje tja pa vas Goričica. Tako je obdan sv.

Jožef z častno družbo Preserskih podružnic in ni ga Preserca, ki bi na 19. marca, ko je bil praznik sv. Jožefa in še potem tretjo nedeljo po Veliki noči, z veseljem ne pohitel na prijazni grič sv. Jožefa, kjer je bila slovesna služba božja z pridigo. Pa ne samo Preserci, tudi iz oddaljenih krajev so se radi prišli pokloniti svetemu Jožefu. Ob tej priliki tudi ni manjkalo takozvanih štantov z lectom in drugo sladkarijo in spominčki, kot je to bila po Slovenskem splošna navada ob žegnanju ali drugih cerkvenih slovesnostih.

Zdaj, kakor izgleda, je s tem časno končano, ako morda ne kar za vedno. Bodo li cerkev obnovili v teh tako črnih dnevih? Dvomim. Morda pozneje, a prav možno nobenkrat, zlasti ako bo ostala še nadalje izpostavljena, razkrita dežju in snegu, ter vročemu soncu. Komunistem, ki zdaj tam gospodarji, bo stvar oviral, ako ne kar naravnost preprečil, da se cerkev zopet vpostavi, pa ako bi ljudje še tako morda želeli. Da se je to namenoma napravilo, da se cerkev razruši, kaže dejstvo, da so se partizani, kakor pravi pismo, ugnezdili; ugnezdili zato, da se jo razbije, a krivdo vrže na Nemce, ki so res krivi, a v glavnem pa le komunisti.

Stoletja so se zbirali verni Preserci leto za letom pri sv. Jožefu, ga prosili pomoči v raznih križih in težavah in veliko krasno bandero sv. Jožefa je z banderi drugih cerkva povelečevalo slovesno procesijo v jutru velikonočne nedelje in potem na praznik Presv. Rešnjega Telesa; cerkev sama pa je bila v ponos in kras župniji Preserje, ki je z podružnicami tako bogata, da je v dekaniji Vrhnika glede tega na tretjem mestu; v tem ji prednjačita samo Vrhnika in pa Polhov gradc.

Cerkev sv. Jožefa, ki je postala žrtev razmer prosvitljene-ega 20. stoletja, je bila zidana leta 1658, ali najbrže leto kasneje. To je razvidno zlasti iz knjige "Vrhniška dekanija," spisal Marijan Marolt leta 1929. Pisatelj se je pri tem oziral zlasti na nadškofjski arhiv v Vidmu, potem na Valvazorja in še na nekatera druge. Iz tega je razvidno zgodovinsko to, da je oglejski patriarh Janez, dne 29. avgusta 1658, dovolil Ludoviku Cirišanu, priorju kartuzijanskega samostana v Bistri, da sme blagosloviti vogelni kamen za cerkev sv. Jožefa. Po tem se da torej soditi, da je bila najbrže dogotovljena naslednje leto.

Povod oziroma namen, zakaj je nastala ta cerkev ni znan, a čisto gotovo je, da je moral vsekako biti poseben vzrok, da je nastala. V onih letih, predno je nastala in še potem so bili za naše Slovence, bodisi na Kranjskem, Koroškem in Štajerskem ter drugod jako hudi časi, kuga ali "črna smrt" je po nekaterih krajih strašno gospodarila; v Dravljah pri Ljubljani, na primer, je malo manjkalo, da ni vsa vas izumrla. O tem in tej grozni morilki piše dr. Gruđen v zgodovini Slovenskega naroda; tu on tudi popisuje zadržanje ljudstva v onih časih, kako so ljudje molili, pa izva-

jali obljube, da bodo tu ali tam postavili cerkev, ako Bog pri-zanese in odvzame to sibo. Tako zaobljubo, da se postavi cerkev na čast sv. Roku v Dravljah so potrdili tudi Ljubljanci in že leta 1646 so pričeli z zidanjem te cerkve, ki še danes stoji. Ko je divjala na Štajerskem, so Ptujčani v cerkvi sv. Jurija storili slovesno obljubo, da hočejo slovesno praznovati god sv. Jožefa in sv. Ruperta s procesijo in obdarovanjem siromakov in posebej še sv. Jožefu zunaj mesta postaviti cerkev, kar so tudi izvršili.

Slično so obljubo izvršili Celjani, ko je kuga leta 1679 morila, pa so prebivalci Celja bosí romali na hrib, s seboj pa vlekli težak lesen križ in ga postavili v pričo mesta z obljubo, da postavijo tam cerkev sv. Jožefu, ako jim Bog odvrne to strašno sibo. Tako piše dr. Gruđen in o slednji cerkvi tudi župnik Volčič v knjigi "Življenje Preblažene Device Marije in nje prečistega ženina sv. Jožefa."

Med tem, v teh letih, kakor vidimo, je nastala tudi cerkev sv. Jožefa nad Preserjem. Ako tudi ni v kroniki nič zabeleženega, zakaj je nastala, bi se iz gori omenjenih zgodovinskih popisov tolmačilo, da je moralo biti kaj podobnega v zvezi z to cerkvijo.

Tu je še treba pripomniti, da je tiste čase po Slovenskem razsajala še druga kupa — luteranstvo; ta je bil v gotovem oziru še hujši od kuge, ker luteranstvo je pretilo, da okuži naš narod duševno. Glavni voditelj za razširjenje te Lutrove krive vere je bil rojak Primož Trubar. Bilo je dosti napora, da se je zatrlo luteranstvo na Slovenskem. Po teh težkih časih dveh kužnih boleznih: kuge in luteranstva, je nastala ta cerkev, a v koliko pa je z tema v zvezi pa se ne ve, le sodi se lahko in to prav upravičeno.

Cerkev je baročna stavba zidana v osmerokotniku, in je za njeno širino nenavadno visoka. Dolga je 22 m, široka v ladji 10 m, med stolpom in zakristijo pa 14.67 m. Njena višina lepo pristojni griču, na katerem stoji, ter je pogled nanjo prav impozanten. Glavni oltar je po izjavi M. Marolta odlične kvalitete. V oltarju je lep kip sv. Jožefa obdan z lilijami; prav na vrhu je dvo-glavni orel z krono, na ščitju pa črta "F." Od kod in zakaj, to ni pojasnjeno. Poleg glavnega, sta še dva oltarja, ki sta posvečena, eden sv. Antonu, drugi pa sv. Urhu; oba ta dva oltarja sta lesena.

Cerkev je bila kakor videti prav dobro prirejena in opremljena, ako se jo primerja z drugimi podružnicami, razen zalostne gore. Trdi se, da je glavni oltar, ki je zadaj v župni cerkvi sv. Vida, bil nekaj pri sv. Jožefu, kar se pa z druge strani trdi, da ne, pač pa, da je en stranski oltar, ki je zdaj v župni cerkvi, ako ne kar oba nekaj bila pri sv. Jožefu. Bodi prvo ali drugo, eno bo že res in iz tega razvidno, da se je cerkvi svoj čas dalo dosti pozornosti.

Sv. Jožef je bil nekako neodvisen; dočim je vsaka podružnica spadala k tej ali oni vasi, ter je bilo ob priliki godovanja v dotični vasi žegnanje, ni bilo tega pri sv. Jožefu. Uradno spada cerkev k vasi Preserje in tam je bil tudi mežnar te cerkve; v javnem pa se jo nekako svoji Podpeč. To se je videlo predvsem pri slovesnih procesijah na Velikonočno nedeljo in pa na praznik Presv. Rešnjega Telesa. Medtem ko so fantje iz Preserja skrbeli za farno bandero, ter ga nosili v procesiji, Prevalčanje pa eden iz Goričice za žalostnogorskega, Kamničanje za bandero sv. Florijana, Jezercerji in pa Planinci za bandero sv. Ane, kjer sta bila

na drugi strani bandera sv. Lovrenc in pa sv. Tomaž, apostol. Prvi patron jezerske, drugi pa planinske podružnice, so fantje iz Podpeči skrbeli pa (Nadaljevanje na 3. strani)

Naši begunci

Spodaj prinašamo imena beguncev, ki so bežali pred komunističnim terorjem iz svoje domovine. Vsi ti se nahajajo sedaj na Koroškem. Navajamo kraj, odkoder so doma, ime in priimek ter leto rojstva.

(Nadaljevanje)

Iz ŠT. VIDA pri Stični so sledeči:

- Avgustinčič Franc, 1925
- Adumlje Jožefa, 1914
- Bregar France, 1901
- Čebular Alojzij, 1929
- Drobne Janez, 1928
- Drobne Janez, 1902
- Dolenc Roza, 1924
- Fajdiga Janez, 1928
- Fabinc Marija, 1925
- Kastelic France, 1907
- Kralj Janez, 1926
- Jordan Marija, 1926
- Jode Franc, 1910
- Lovrine Marija, 1904
- Nered Stanislav, 1928
- Nered Jožefa, 1924
- Novak Ana, 1913
- Novak Marija, 1934
- Novak Stanko, 1936
- Medved Janez, 1897
- Prpar Franc, 1902
- Petancic Stane, 1929
- Piskur Alojz, 1906
- Princ Marija, 1926
- Sodar Anton, 1902
- Sovje Jože, 1930
- Skubic Štefka, 1923
- Stepec Jože, 1884
- Stepec Jožefa, 1898
- Stepec Jožefa, 1927
- Stepec Marija, 1930
- Stepec Vida, 1931
- Stepec Ciril, 1933
- Stepec Anton, 1935
- Stepec Ana, 1935
- Steiner Ivan, 1929
- Tiček Karel, 1905
- Urbančič Franc, 1882
- Vencelj Alojz, 1911

Iz ŠT. VIDA nad Cerknico so sledeči:

- Makovec Jozefa, 1921
- Rupar Antonija, 1910
- Rupar Anton, 1898
- Rupar Jože, 1891
- Štrukelj Franc, 1884
- Štrukelj Ivana, 1920
- Tekavec Marija, 1887
- Tekavec Zofija, 1923
- Tekavec Alojzij, 1923
- Tekavec Matija, 1887
- Tekavec Marija, 1876
- Tekavec Angela, 1917
- Znidarišič Alojzij, 1897
- Znidarišič Franciška, 1900
- Znidarišič Francka, 1927

Iz TOMISLJA so sledeči:

- Benko Jakob, 1887
- Benko Marija, 1890
- Benko Franciška, 1927
- Benko Franc, 1930
- Dolenc Andrej, 1897
- Dolenc Alojzija, 1887
- Dolenc Angela, 1922
- Dolenc Alojzija, 1923
- Dolenc Ivan, 1942
- Fister Jakob, 1898
- Grum Slavka, 1915
- Grum Fani, 1932
- Grum Ivan, 1933
- Grum Marija, 1939
- Grum Franci, 1944
- Jamnik Jože, 1903
- Kraljič Janez, 1902
- Kraljič Neža, 1906
- Kraljič Janko, 1938
- Kraljič Nežka, 1939
- Kraljič Franci, 1940
- Kraljič Antonija, 1915
- Kumšič Janez, 1931
- Modič Jože, 1887
- Modič Franciška, 1884
- Modič Franciška, 1927
- Modič Jože, 1929
- Meše Franc, 1929
- Modič Jakob, 1919
- Modič Ivana, 1924
- Modič Ivana, 1945
- Modič Alojzij, 1908
- Modič Marija, 1912
- Modič Marija, 1937
- Modič Ivana, 1939
- Modič Alojzij, 1911
- Modič Franciška, 1926

- Modič Franc, 1930
- Muren Jože, 1887
- Oblak Martin, 1896
- Oblak Ivana, 1928
- Oblak Feliks, 1928
- Oblak Ivanka, 1936
- Oblak Zalka, 1931
- Oblak Ciril, 1933
- Oblak Anton, 1935
- Svigelj Anton, 1928
- Seskar Marija, 1907
- Seskar Jožefa, 1927
- Založnik Matija, 1888
- Zalar Martin, 1923
- Zalar Anton, 1925

"In kaj je tako čudno vprašam, če sem pomagal nazaj jaz sam? Saj komu ca itak vse pade na mejo pri tej hiši," sem polskemu skemu spolu, ki mu me slo v glavo, da sem se v življenja spravil celo na se s tem izpostavil smrti. S stola se namahoma stopi ali pa pade, kakor nekdo, ki je bil že nekaj dni ravno razpoložen. "Pa veste, ata," je rekel mlajša, "da sem tudi jaz knila uro na steni za znoj?"

"Ti si jo pomaknila, šla zdaj na vrsto za ust njena starejša sestri, "kdo je pa tebi rekel, da rihtaj, ko vendar veš, da v hiši zdaj v moji oči, bi mene ne bilo, "bi sproti zalezali, od očeta doli do Jimmyja."

"Rekel mi sicer ni bilo, zal tudi ne, ampak ko se šla zvečer od prijateljev, bilo nikogar doma, sem se la, da bo najboljša, da maknem nazaj, karob, ata naročal vse poplačane, treba storiti," je drago akcija sestrica.

"Vidiš jo, lajdro, gla ziniti besede, iz šova in ko si se iz v tiste fani pepre, skoro oči stopile iz njene!"

"Rada bi vedela, ravno tebi pokorno sem uro narihtala," liko glasneje začela bika, ki je že v 16. rem so dekleta najbolj so trdno prepričana, svet ustvarjen radj njih.

"Zato bi mi morala da ne bi tudi jaz nazaj, se branila, stra svojo pozicijo gospodinja pri hiši."

"Tudi ti da si jo in jaz oba hkrati konkretno zatrdila, glasom, ki je kazal menjih, da bo kmalu čas posegla po druge vrste — po reč nohti, kot veste."

"O, my gosh!" blažen razveselil katerega bo hiša mene več ne bo ter huronski smeh, ker je bilo enkrat pri hiši, ne da bi prste vmes.

"Serap!" sem ga ril ter se prijazno klet, da bi namreč velika preknili med seboj odnošaje, pa ki je miti še vse čepine, "no, no, saj ni je spet vse v redu, ram še pohvaliti, vestni hišni gospod, pozabili na uro."

"Ata," se je obraza tedaj namen podar, "ali nisi nič no zatrdim. "Morda si celo bi rad vedel dalje, "Seveda, seveda, "Potem pa mi grem po ajskrima, svoj diplomatski Da, uganili ste ...

Pisana mati

SPISAL J. F. MALOGRAJSKI

...ki je prihajal baš od ... sem in ki ni mogel ni ... kar je bilo sosedo ... plake jezno z rokama ... ritali golobje zopet tja ... koder so bili prišli, po ... pa drobi tako kruh po ...

... se oglašila Anica. ... ni pri tem nič hudega. ... se je kakor otrok, ki ... dosti svojih besedi. ... pa, misleč, da hoče ... hčer počrniti, sko ... ter se raztogoti: ... pravi? Tonica da je ... lažniva nesramna, ... Tonicu torej zvrtačaš, ... storiš? Ali ne vi ... na je? Kam pa si ... svoj kos? Saj celega ... nisi mogla pogoltniti! ... preveč, pa si ga raz ... celo ni ...

... udari deklico z dla ... sedem licu, da ji je ta ...

... pa, razburjena radi u ... ožen. ... ker se je zavedala, da ... krivica, vzkligne: ... se lažem in ne lažem! ... sam rekla! Vi se la ... jaz belega kruha še ...

... je nekaj reči, toda ... haju je bil oče pri nji. ... dan jako slabe vo ... rojje nekoliko neprimer ... o, "bi se ... mu dale torej za ... mod, da je vzrojil in ... svojemu srcu. Ves ... deklico spredaj na ... maleko, jo dvigne od tal ... reše, kakor strese raz ... mlado mače. ... tako govori z materjo? ... kakor ... te naučim!"

... tako govori ona z ... je Mlakarica. "Ali ... veš? No prav, da si ... na lastna ušesa. Saj ... ne verjel ne, če bi ti ... kaj si vse upa! Oh, se ... ma bo, pretepavala, ... starejša! Seveda, ka ... teta, saj vemo, saj ... kod prihaja vse to! ... ta!"

... Mlakarica je pomenljivo ... proti sobi, kakor vse ... je hotela opozoriti ... njegovega očeta. Mla ... posegel po palico ter ... pretepavati ... Nekaj časa je de ... utinjilo. Ko jo je ... je obležala kakor ...

... se odpro sobina vra ... Mlakar ob palico vprt ... m. da ... drčila, ... meči sklonil se po ... pripil do vrat. ... zasvojijo, ko vzre svo ... glasom zavpije: ... teta ubiti? O, ti re ... ti! Saj sem vedel, ... mi miru, dokler ne ... tja, kamor so ti od ... hiša ... O krovola! Pa ... zamerim tako — kaj ... koval od nje — a ti, ... kaj bi obrnjen, "te ... kaj bi rekel, ki nimaš ... z lastno hčerjo, ki ... zaveje lastno kri." ... zdelo, čutil je, kako ... a vdati se — ne! ... ravite se, od koder ste ...

... ali nehoti zadane oč ... ni nič ... prsi, da se opote ... radu, ki ... ali ni nobene be ... čiti ni jeknil, dasi se ... udariti; samo po ... tako, kakor bi mu ...

... tvoj jaz zaslužil, to ... ralo za mojo do ...

... je presunil sina, da ... Naj bi mu bil re ... stori, obsipal naj bi ga ... primki, prekel ... mi da ... se bi bil prenesel ... nego tisti tihi. ... pogled. Bilo mu

LIGA KATOLIŠKIH SLOVENCEV V AMERIKI

IZVRŠEVALNI ODBOR:
Predsednik: Rev. M. J. Butala, 416 N. Chicago St., Joliet, Ill.
1. podpreds.: Frank Tushek, Joliet, Ill.
2. podpreds.: Josephine Muster, Joliet, Ill.
3. podpreds.: John Mlakar, Chicago, Ill.
Tajnik: Rev. Alojzij Madic, OFM, Box 608, Lemont, Ill.
Blagajnik: Joseph Zalar, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

SVETOVALNI ODBOR:
Predsednik: Rt. Rev. J. J. Oman, 3547 E. 80th St., Cleveland, O.
Člani: Rev. Matija Jager, Rev. Edward Gabrenja, Rev. Aleksander Uran-
kar, Rev. Frank Baraga, Rev. M. J. Hill, Rev. Stefan Kasovic, John
Germ, Frank Wedic, Anton Grdina, Mary Polutnik, Catherine Rob-
erts, Math Slana, Pauline Ozbolt, John Gottlieb.

NADZORNI ODBOR:
Predsednik: George J. Brince, Eyeleth, Minn.
Člani: John Terselich, John Denša, Frank Lokar, Jean Težak

ZA PUBLICITETO:
Albina Novak, John Jerich, James Debevec, Ivan Zupan, Rado Staut.

O delu Lige Katoliških Slovencev

Vem, da bi vsak rajši bral na vse strani informirati. Priznati je treba, da se v tej delu, kakor o delu samem. Ve- točki pojavljajo nepričakovane ovire, boljše rečeno: zbiranje informacij gre počasi od uspehi dela ne kažejo vedno sproti. Zato je pač treba kar največ delati, zraven pa imeti potrpljenje.

Naša LIGA je seveda, kot nova organizacija, precej zaposlena s propagando. To se pravi, da se skuša uveljaviti med tistim delom naroda, na katerega računa, da pojde ž njo. V tem pogledu so uspehi že zelo jasni. Skoraj po vseh naselbinah so hitro razumeli pomen LIGE in se ji že tudi odzvali. Ni dvoma, da bo tega vedno več.

LIGA nadalje išče stikov in informacij. Tu vzame veliko dopisovanja tu v Ameriki in z Evropo. Zal, pošta z Evropo deluje še vedno silno počasi. Do šest tednov hodijo pisma samo na eno stran. In je videti, da zračna pošta ni nič hitrejša. Tu je treba torej veliko potrpljenja.

LIGA, kot veste in vidite, zbira denarne prispevke. Lahko razodenem, da ob času tega pisanja zbirka gre že globoko v tretji tisočak. Če vzamemo v poštev vse okoliščine, to ni tako slabo. Seveda bi bilo lahko še mnogo boljše. Pa se tudi trdno zanašamo, da bo LIGA se zaveda, da bo o praviem času lahko zelo dobro uporabila ves nabrani denar, pa naj bo še toliko. Pazila pa bo, da si bo poprej zbrala dovolj vseh potrebnih informacij, da bo denar šel res za dobre reči. Tudi na to bo pazila, da bo lahko dala narodu odgovor za uporabo darovanega denarja.

LIGA je že v svojem prvem apelu na javnost omenila nujno potrebo za obleko tistim slovenskim brezdomcem, za katere se je trenutno v prvi vrsti zavzela. Tako so nanesle okoliščine, kakor znano. Med "obleko" spada tudi obvalo in vse, kar človek dene nase, da se smatra za "oblečenega." Preden pa more LIGA dobro razložiti, kako bi mogli v tem oziru naši ljudje pomagati, se mora sama o tem

tudi lahko vidite, kakšne za- drške ima. To se mi je zdelo vredno povedati javno, da smo vsi na jasnem. Prosim, da držite pogrešljivo obleko na roki in čakate nadaljnjih navodil. Misel na Ligo in njeno delo pa naj vam bo vsakdanja zadeva kot vsakdanji kruh. Tako je nekdo že zapisal in tako naj bo!

Rev. Alojzij Madic, OFM, tajnik.

O CERKVI SV. JOZEFA NAD PRESERJEM
(Nadaljevanje z 2 stran)

za bandero sv. Jožefa. Na tem banderu je bila na eni strani slika, Varstvo sv. Jožefa, na drugi pa sv. Urh in sv. Nikolaj; slednji je patron čolnarjev in ti so bili Podpečjo. Pod svetnikoma krajina, ki je predstavljala čolnarje na Ljubljanci.

Na kraju, kjer stoji cerkev, je menda nekoč stal grad; še danes se tam vidi staro zidovje pri cerkvi, ki je najbrže ostank tistega gradu.

Marsikaterega Preserca bo neprijetno dirnila usoda cerkve sv. Jožefa, ki je bil poseben varuh Preserja, zdaj se je pa tudi on moral umakniti, kakor so se morali mnogi Preserci ter iti v tujino, kot je nekoč moral bežati sam sv. Jožef v daljni Egipt v tujino, da je tako rešil novorojenega Odrešenika pred Herodovimi "partizani." Kakor mnogi Preserci, tako je tudi on danes brez strehe.

Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znamke.

MALI OGLASI

Pohištvu naprodaj
Naprodaj je zelo poceni pohištvu. Zglasite se na 10710 Hathaway Ave. ali pokličite RA 9652. (233)

Hiša naprodaj
Naprodaj je hiša za 2 družini, 6 sob zgoraj, 5 spodaj, dvojna garaža, dvojna veranda, 2 furneze; blizu Gordon parka; eno stanovanje je prazno. Hiša je v zelo dobrem stanju. Prodaja lastnik. Zglasite se na 8817 Esterbrook. (234)

Peč naprodaj
Za gretje, rabljena samo eno zimno. Vprašajte na 1105 E. 66. St. (232)

POZOR!
Zaboji v domovino!
Zdaj lahko pošljete svojim sorodnikom do 11 funtov težje. Stane samo \$1.83 od zaboja. Za več informacij se zglasite pri **Mihaljevich Bros.** 6424 St. Clair Ave. (Oct. 4, 11, 18.)

Rodeo in Horse Show
na Silver Dime Ranch, lastniki Mr. in Mrs. Anthony Bozeglav. Na Chardon Rd. 1/4 milje zapadno od SOM Center Rd. Wiloughby, v nedeljo 7. oktobra ob 1 uri popoldne. Vstopnina vključno davek 50c. (233)

DELO DOBIJO DELO DOBIJO

Vaša prilika za dobro delo je tukaj
THE NATIONAL TUBE CO. V LORAINU
ima na duce del odprtih za moške—predznanje ni potrebno.
Dobra plačn, čas in pol za nadurno delo. Dobri delovni pogoji. Reden predmestni in lokalni prevoz do tovarne.
Zglasite se
NATIONAL TUBE COMPANY, LORAIN, OHIO
PODRUŽNICA U. S. STEEL KORPORACIJE.

MALI OGLASI

Furnezil
Popravljamo vsake vrste
Reseting \$15, čiščenje \$5
Termostat kontrola
Lahka mesečna odplačila
Chester Heating Co.
Govornico slovensko
1193 Addison Rd.
ENdicott 0437 (x)

Rodney Adams Heating Service
Instaliramo nove furneze na plin in premog.
Popravimo vse vrste furneze. Instaliramo pihalnike in termostate
Za točno postrežbo pokličite
KE 5200
550 E. 200. St. (x)

Za hišna opravila
Dekle ali žena se sprejme za hišna opravila. Stalno. Nič pranja ali likanja. Dobra plača. Katero zanima, naj se zgla- si na 17820 Nottingham Rd. (234)

Stanovanje iščejo
Mlad zakonski par z 1 otrokom išče 4 sobe in kopalnico med E. 55. in 72. cesto. Kdor ima kaj naj sporoči na 6202 St. Clair Ave. suite 8 (231)

V najem stanovanje
V najem se oddaja 3 sobe. Vprašajte na 5818 Prosser Ave. (231)

Pohištvu naprodaj
Proda se 8 kosov pohištvu za jedilnico; je samo 1 leto staro. Zglasite se na 1100 E. 71. St. ali pokličite EXpress 4817. (231)

Vas muči revmatizem?
Mi imamo nekaj posebnega proti revmatizmu. Vprašajte nas.
Mandel Drug
15702 Waterloo Rd.
slovenska lekarna
(Thur.-x)

FR. MIHČIČ CAFE
7114 St. Clair Ave.
ENdicott 9350
6% pivo, vino, zgranje in dober prigrizek. Se priporočamo za obisk.
Odprto do 2:30 zjutraj

Kraška kamnoseška obrt
15425 Waterloo Rd.
Ivanhoe 2237
EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNI-
CA NAGROBNIH SPOMENIKOV
East 61st St. Garage
FRANK RICH, lastnik
1109 E. 61st St.
HENDERSON 9231
Se priporoča za popravila in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

RE-NU AUTO BODY CO.
982 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje.
Welding!
J. POZNIK — M. ZELODEC
GLenville 3830.

Kadar kupujete ali prodajate!
Posestvo, n. pr. hišo, zemljišče, trgovino ali farmo, se vedno obrnite za zanesljivo in pošteno postrežbo v vaše popolno zadovoljstvo vedno do nas.
Splošna zavarovalnina proti ognju, nezgodam, za avtomobile itd.
Gradimo tudi nove domove po vašem okusu.
Se priporočamo
Edvard Kovac, Frank Prevec in Nettie Prine
KOVAC REALTY
960 E. 185. St.
KE 5030.
(Thur. —x)

Delajte v MODERNEM POSLOPJU THE TELEPHONE COMPANY

potrebuje ženske za hišno znanženje poslopij v mestu
Stalno delo — dobra plača
Poln ali delni čas
6 večerov v tednu
od 5:10 zv. do 1:40 zj.
Zglasite se v
Employment Office
700 Prospect Ave. soba 901
od 8 zj. do 5 pop. vsak dan
razen v nedeljo

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

Sprejme se takoj na delo
zidarje in težake
Išče se zidarje in težake. Dobra plača. Kogar zanima, naj se zgla- si na 960 E. 185 St. (x)

Ženske za čiščenje
Dnevno delo
Poln čas
Plača
Zglasite se v
Employment Office
5. nadstropje

Wm. Taylor Son & Co.
(233)

Carpenterji
Izkušeni
Poln čas
Unijska plača
Zglasite se v
Employment Office
5. nadstropje

Wm. Taylor Son & Co.
(231)

Za gostilno
Sprejme se bartenderja ali natakario za petek in soboto zvečer od 8 do 2:30 zjutraj. Plača \$15.00. Naslov izveste v urada tega lista. (231)

Dekle za grocerijo
Sprejme se dekle za grocerijsko prodajalno. Vprašajte pri Joseph Metlika, Grocery, 14516 Sylvia Ave. (233)

MALI OGLASI

Išče stanovanje
Zakonski par z 11 letno hčerko želi dobiti stanovanje 4 ali 5 sob s furnezom. V okolici od E. 55. St. do 79. St. Se morajo seliti kakor hitro mogoče. Kdor ima kaj primerne, naj pokliče HE 1748 (233)

Dve sobi v najem
Odda se v najem dve sobi s privilegijami v kuhinji. Zglasite se na 729 E. 96. St. (232)

Stanovanje v najem
V najem se odda stanovanje 3 sobe na 6120 Glass Ave. zgoraj. (231)

Pozor, rojaki!
Ali bi želeli potovati v krasno Arizono? Jaz odpotujem tje in bi rad vzel s seboj 2 ali 3 osebe za spremstvo in sicer take, ki znajo voziti avto in ki bi šli lahko takoj. Katerega veselji naj pokliče, Mr. Jelerčiča, Diamond 1046. (233)

Čudo atomske bombe. — Silna moč in vročina, ki nastane ob eksploziji atomske bombe je nekaj nezasičnega. Na sliki je v ideti, kako je vplivala silna vročina na pesek, kjer je bila blizu Almagordo, N. M. julija meseca za poskušnjo raztreljena prva atomska bomba.

(Dalje prihodnjic.)

KRALJICA DAGMAR

ZGODOVINSKI ROMAN

A na drugi pogled so bojev-
nike spoznali in hoteli zavriska-
ti iz najpolnejših grl, pozdra-
viti jih in jim želeli vso srečo.
"Pozneje, dobri ljudje, tako
za teden dni!" je spregovoril
needen jezdec, po obliki in oro-
žju načelnik dotične čete, brez-
dvomno eden izmed županov s
svojimi ljudmi . . .

"Tako, da s vrača Premisl?"
Ljudem so se iskriale oči in se
jim nehote smehljale ustnice in
v pljučih in grlu se jim je zo-
pet zahotelo, da bi vriskali.
"Vrača se — seveda!"

"Saj je že čas — zadnji čas
— da bi bil v naši domovini en-
krat red!"

"Bode — dočakate ga! — Le
nekoliko potrpljenja . . . In mol-
čite, da smo šli tod . . . Recite,
da so bili to duhovi!"

In res so te čete potovale ka-
kor duhovi. Njih pohoda ni bi-
lo niti slišati; mogoče jih je bi-
lo samo videti. A po vaseh so
jim dajali vse najboljše, kar so
imeli. Ni se sicer moglo izbira-
ti, a nekaj za zobe so imeli ven-
dar povsodi. Bil je strog ad-
ventni post.

"In ali pride tudi Premisl?"
"Je že šel!"
"In kdaj?"
"Danes zjutraj!"

"O, dobro sem vedel, da je to
on; toda kako naj bi se človek
drznil!"

"Če bi bil vedel, bi se ven-
dar ne bil premagal! — Jezdil je na
konju kakor vsako drugi, tudi
čelado je imel ravno tako, niti
po krznu se ni ločil od drugih,
in meč ob boku je imel tudi obe-
šen kar na obe roki, a ven-
dar je skoro drznost, vzeti tako te-
žak meč v boj . . ."

"Z njim je bil Plzenjski žu-
pan, Drslav Černin . . ."

"Moj Bog! — Da mi ni prišlo
na misel! — Seveda — seveda
— saj je bil Černinom podoben
. . . Na drugi strani je jezdit še
neki drugi gospod . . . Izpod ha-
lje mu je gledala rdeča sukni-
ca z velikim belim križem . . ."

"Bavor Strakonicki, veliki
prjor vitezov svetega Ivana."

"Aha! — Tudi tega bi se bil
lahko domislil. — Take ljudi vi-
devam v Pragi pri sveti Mariji
za mostom . . ."

Seljak je klepetal in se tolkel
z vsemi prsti ob čelo, da se ni te-
ga spomnil popreje.

"Vse to sem vedel; takoj sem
jih spoznal; toda kako bi se mo-
gel drzniti, da bi jih vstavil in
pozdravil!" je razlagal drugi sel-
ljak Mudroh.

Naenkrat se je ozvalo po mir-
ni pokrajini zategneno troben-
tanje, enkrat — dvakrat — tri-
krat —

Jezdci so lesene čaše od-
stavili od ust, medice niso ni-
ti popili, s kratkimi besedami
so se zahvalili vaščanom, spod-
bodli konje in odjezdili po šir-
nem polju v stran, od koder
jim je prišlo na ušesa zateg-
neno trobenstanje . . .

Premisl Otakar je dal skli-
cevaty posamečne roje v eno
četo . . . Do Prage ni bilo več
daleč, in treba se je bilo pri-
praviti na vse . . . Pod njego-
ve zastave se je zbrala iz jugo-
zapadnih čehev vojaška moč,
katero mu je bilo mogoče po-
staviti proti vsakemu številu
svojih sovražnikov. Černini so
mu res pripravili trdna tla, kar
najskrbnejše so mogli. Če Bog
da, mu zdaj ne bo treba zapu-
ščati domovine . . .

Premislova vojska se je vta-
borila v mirni dolini, ki se pri-
bližno uro hoda od tod zožu-
je bolj in bolj, da nastane iz
nje ozka proga, zagrajena od
obeh strani z visokimi skalami,
med katerimi se vali bister po-

tok v Berounko.

Po dolini se menjavajo go-
zdovi z vrtovi, oni višje na po-
bočjih in ti v podnožju . . . Pri
vsakem deblu je bil privezan
konj, pri marsikaterem tudi
dva . . . Zakurili so si tudi og-
nje; megle so bile goste, da
jih dim ni mogel prodreti, in
če bi se tudi dvignile, Premisla
tako blizu Prage ne sluti nih-
če . . .

Ta bojni pohod je bil res ka-
kor ježa duhov . . . Koderko-
li so šli, nikjer niso dolgo os-
tali . . . Danes ostanejo v ti
dolini do noči in odidejo šele,
ko se zmači — in pred Prago
obstanejo, ko se o Premislju ne
bo nikomur niti sanjalo . . .

"Vdarimo na vtrdbe, jasni
gospod, kakor hitro se jim pri-
bližamo! Predno jutri zapo-
jejo petelini, sedeš ti na Hrad-
čanah na vojvodski prestol!"

Drslav Černin se je z obema
rokama opiral ob dolgi meč.

Knez na ta predlog ni od-
govoril. V mislih so mu bile
poslednje besede njegove ljub-
ljene Draguške, ko jo je daleč
na severu strastno pritisnil na
prsni in jo poljubil na lice: "Pri-
zanašaj krvi, raje odpuščaj,
ata moj . . . Saj je njih kri tu-
di naša kri . . . Ata, obljubi to
svoji Draguški!" — Mesto od-
govora je svojo hčerko vnovič
poljubil; tudi oče Dobrogost
mu je prigovarjal, naj se naj-
prej psuksi dogovoriti mirno,
da ga bodo gotovo razumeli in
da mu povsodi sami odpro bran-
e . . . In zato je k Černinove-
mu nasvetu molčal.

"Če se tvoja stvar ne posre-
či te dni, svitli gospod, je iz-
gubljena za vedno!"

"Jaz bi rekel ravno tako. Če
je izgubljena tvoja stvar in bi
pretekla naša vojna brez uspe-
ha, smo izgubljeni tudi mi . . .
Tudi mi bomo morali is-
kati gostoljubnega krova izven
meja . . ." je pristavil Ratmir
se Krasikova.

"Ne bilo bi jih pametno po-
čakati na polju . . . Praga pri
prvem naskoku pade v naše ro-
ke . . . Moramo jo vzeti."

Bavor Strakonicki je stiskal
z desnico ročaj težkega meča,
ki ga je tudi prinesel iz križar-
ske vojske.

Premisl je še vedno molčal,
a v duši so se mu oglašale po-
slednje besede Draguščine in
očeta Dobrogosta glasnejše in
glasnejše; in poleg tega mu je
bil ta brat izmed vseh članov
njegovega rodu najudanejši,
vedno najodkritosrčnejši; saj
so ga zaradi njega preganjali,
zaradi njega zaprli.

Premislove oči so se spirale
v sneg, kakor da čita na beli
odeji sam Bog ve kaka poro-
čila.

Naenkrat je dvignil glavo,
ozrl se po gospodih, se trpko
nasmehnil in spregovoril: "Zdi
se mi, da trnje, s katerim je po-
sut vsak knežji prestol, šele
zdaj pričinja zbadati. Iz da-
ljave smo videli samo cvetje,
in glogovina se je pokazala na-
šim očem šele iz bližine . . .
Svest sem si svojih dolžnosti
do vas, moji zvesti, ne tajim,
da bi vsled moje nesreče trpeli
škodo tudi vi; toda poznam
tudi svojega brata, ki mi niti
v mislih ni storil nikdar nič hu-
dega . . . Sami ste rekli, da je
sprejel vlado v teh deželah sa-
mo zato, ker o meni ni bilo ni-
ti duha, niti sluha . . . Upam,
da se z Vladislavom poravna-
va brez meča . . ."

"Svitli tvoj brat je iz dna du-
še dober gospod! — Toda nje-
govi svetovalci!"

"Saj se njihovega vpliva v
odločilnem trenutku oprosti!"

je Premisl opetovano naspro-
toval Černinu.

"In če se mu je prestol pri-
ljubil, vojvoda moj? — Ali bi
se mu ne bilo težko posloviti
od knežje časti!"

"Potem si svoje pravo ho-
čem braniti in ga bom tudi bran-
il z mečem . . . Potem si do-
volim sprejeti vašo cenjeno na-
klonjenost in dejansko pomoč
. . . Saj že prihajajo poslanci
. . . Torej!"

Pred Otokarjem je obstalo
nekoliko mož, oblečenih v obi-
čajne kožuhe deželanov in s
kozlovkami na glavi . . .

"V Pragi, svitli vojvoda, je
vse mirno . . . Nikomur se o
nas niti ne sanja . . . Vsi so
čisto brez skrbi . . . Knez se
baje pripravlja, da odpotuje
na Moravsko . . . Za nas se ni
nihče niti zmenil . . ."

"In mišljenje Pražanov?"
Posel je bil, kakor da pre-
mišlja, ali naj pove resnico, ali
naj rajše molči ali naj se umet-
no izgovori.

"Ali si slišal? — Kaj pravi-
jo v Pragi o novem vojvodi?"
"Ne morejo ga dovolj na-
hvaliti . . ."

Posel je pritajil glas in po-

vesil glavo v tla.

"Naj smo vprašali, kjer smo
hotel, povsod so nam rekli:
Kaka razlika med prej in
zdaj!"

"Ali ste slišali?"
Premisl se je obrnil k trem
gospodom, s katerimi se je
pravkar posvetoval.

"Delaj po svojem razumu;
mi smo ti obljubili zvestobo že
pred leti, ohranili smo jo ne-

omadeževano do danes in ti jo
ohranimo celo svoje življenje
. . ."

"Celo svoje življenje!" sta
spregovorila za Černinom ka-
kor iz enega grla Bavor Stra-
konicki in Ratmir s Krasikova.

"Le da bi vam mogel vse po-
vrniti . . . o vaši zvestobi ni-
sem nikdar dvomil . . . V Bo-
ga, svetega Vaclava in vas
sem upal v najtežjih dneh, ki

so prišli nad me . . .
hvaležnost vam je za-
na . . . Moj brat se ni
menil; če ga 'hvalijo Pra-
mu tudi jaz ne odreče-
hvale, če da Bog, in
pritrđite tudi vi!"
"To dajta Bog in
clav, svitli gospod, v ka-
di mi stavimo vse svo-
nje!"

(Dalje prihodni)

Državni tajnik James F. Byrnes in njegova soproga sta odpotovala v Evropo, kjer se je državni tajnik udeležil prve seje zunanjih ministrov evropskih držav, ki se je pričela v Londonu 10. septembra. Potovala sta na potniškem parniku Queen Mary.

1877

1945

Naznanilo in Zahvala

V bridki žalosti globoko potrti naznanjamo vsem so-
rodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je
nemila smrt posegla v našo družino in smo za vedno izgu-
bili našega ljubljene in nikdar pozabljenega očeta

Valentin Blaško

ki je po kratki in mučni bolezni preminul in nas za vedno
zapusti dne 30. avgusta 1945 v starosti 68 let. Doma je
bil iz Lokavca fara št. Lovrenc.

Po opravljeni sveti maši zadržnici v cerkvi Marije
Vnebovzete je bil položen k večnemu počitku dne 3. sep-
tembra 1945 na pokopališče sv. Pavla.

Prisrčno se želimo tem potom zahvaliti Rev. Vic
Tomcu za opravljeno pogrebno sveto mašo in druge cer-
kvene obrede. Prisrčna hvala Msgr. Hribarju za obiske v
bolnišnici in za podelitev svetih zakramentov.

Našo prisrčno zahvalo naj sprejmejo vsi, ki so v blag
spomin pokojnemu okrasili krsto s krasnimi vencami in sicer:
Mr. in Mrs. Henry Blaško Sr., Mr. in Mrs. Henry Blaško
Jr. in družina, Miss Christine Blaško, Miss Pally Blaško,
Mr. in Mrs. Frank Nemeč Pa., Mr. in Mrs. Cyril Furlan
Pa., Mrs. Katy Bozic in družina Pa., Mr. in Mrs. Krist Bol-
ko Pa., Mr. Cyril Blaško, Stanley Kinese, Olga Kinese, Ida
Romask, Charles Augustine, Mr. in Mrs. John Strancar
Sr., John Strancar Jr. družina, Rudy Strancar družina,
Frank Strancar družina, Mr. in Mrs. Ernest Baucher in
družina, Mr. in Mrs. Victor Opaskar, Mr. in Mrs. Louis
Batich in družina, Mrs. Mary Batich in družina, Mr. in
Mrs. Anton Vidmar in družina, Mr. in Mrs. Stan Hermann
in družina, Mr. in Mrs. Frank Pike, Mr. in Mrs. Henry
O'Palek, Mrs. Josephine Pike, Društvo Vipavski Raj
SNPJ, Društvo Kras SDZ.

Iskrena hvala vsem, ki so darovali za svete maše, da
se bodo brale za mir in blag pokoj njegove duše in sicer:
Mr. in Mrs. Henry Blaško Jr., Mr. in Mrs. Ernest Baucher,
Mr. in Mrs. Victor Opaskar, Mr. in Mrs. Ben Pike, Mr. in
Mrs. Anton Vidmar, Mr. in Mrs. J. Kuchling, Mr. in Mrs.
Monahan, Mr. in Mrs. John Pike, Mr. in Mrs. Joe Pike, Mr.
in Mrs. Frank Suban, Mr. in Mrs. Krist Lokar, Mr. Frank
Stibil, Mr. in Mrs. Al Shuva, Mr. in Mrs. Vic Karlinger,
Mr. in Mrs. Joe Mocnik, Mr. in Mrs. Joe Trobentar Sr., Mr.
in Mrs. Joe Kausek, Mrs. Rovsek, Sustarsic družina, Mrs.
Zaman, Mrs. Sedej.

Lepa hvala vsem, ki so se udeležili svete maše in po-
greba. Prisrčna hvala članom in članicam društva Vipav-
ski Raj in društva Kras, ki so se tako v velikem številu ude-
ležili pogreba ter ga tako častno spremili k večnemu po-
čitku, še posebno pa nosilcem krste. Hvala lepa vsem, ki
so dali svoje avtomobile pri pogrebu brezplačno. Hvala
vsem, ki so nam na en ali drug način kaj pomagali in nam
bili ob strani v teh žalostnih dneh.

Lepa hvala Joe Žele in Sinovi pogrebniemu zavodu za
vso postrežljivo naklonjenost in tako lepo urejeni pogreb.

Ti, predragi ljubljeni oče, končalo se je Tvoje zemlji-
sko trpljenje, odšel si v kraj večnega miru, kjer ni trplje-
bodni ameriški zemlji in plačilo večno uživa.

Žalujoci ostali:
MARY PIKE in PAULINE KUCHLIG, hčeri.

Cleveland, O., 4. sept. 1945.

RUFFY RAIN
surrenders to
Weather-Bird

Good-Looking Protection Against Bad Weather!

It's unconditional surrender, too. The soak-
ings by this old villain won't phase Weather-
Bird Shoes because they have 5 "Weather-
resistant" features backed by special fitting
qualities and extra reinforcement
in vital parts.

KAY SHOE CO.

Naznanja odprtijo svoje nove moderne pro-
dajalne na 6418 St. Clair Ave.

Mi bomo še nadalje nudili našim odjemalcem
isto najboljše kvalitete postrežbo v vseusnjenih
čevljih, ki so bili trgovska znamka Kay Shoe Co.
zadnjih 13 let.

V četrtek, petek in soboto se bodo dajale dvo-
jne premium znamke na vseh nakupih.

KAY SHOE CO.

6418 ST. CLAIR AVE.

(nov naslov)

Nasproti S. N. D.

Jos. Zele in Sinovi

POGREBNI ZAVOD

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago.
Mi smo vedno pripravljene z najboljšo postrežbo
6502 ST. CLAIR AVENUE Tel.: ENdleott 6583
COLIN WOODSKI URAD:
452 E. 152nd STREET. Tel.: KEmmore 3118

SKEBE & ULLE

PLUMBING and HEATING CO.

15601 Waterloo Rd.

KEmmore 7248